

Akugu 'Ba Polo Zi Kanisa Ma EPESO

¹ Ma Polo, ma ame Boko'ba kigeli ma 'deni gɔ ako'dɔkɔ abo rɔ bo laja 'ba Yësu Kurisitö ne, mëdi mugu waraga nime ziye kpe bilaka 'ba Boko'ba ame ga mii Epeso ne, kpe ame ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba Yësu Kurisitö ne.

² Lende këyi ti yëyi 'ba Boko'ba 'bu ze ti 'ba Yësu Kurisitö njere ze koloma kɔtɔ tiye.

Yëyi Ti Nyi Kɔtɔ Laka

³ Dilekike yëë'dii zi bo Boko'ba 'bu 'ba Yësu Kurisitö njere ze ame bo na gbii rɔ Boko'ba njere abo ne. Bo Boko'ba na ko'dɔ yëyi 'deni zize ti wa pili 'ba mütɔrɔ ti Nyi Kɔtɔ Laka gɔ tedi ze rɔ akɔtɔ ti Kurisitö.

⁴ Gba kinza ko'ba dɔlinɔ nime dë Boko'ba igeli ze 'deni mɔlo rɔ 'ba bo rɔ akɔtɔ ti Yësu Kurisitö gɔ dëdike ñgi lipo kɔzɔ 'ba bo kinza a ma kënyë mɔtɔ mize kɔmɔ bo. Ti akɔ'ɔ abo gɔze na me

⁵ bo koja Yësu Kurisitö 'deni kako dɔlinɔ bine to'de ze rɔ kole abo ga. Ame na rɔ ako'dɔkɔ abo ma kalo mii dök'i'dii bo.

⁶ Diléluke bo ti gɔ lende këyi löbu abo nime bo ko'dɔ zize ze ma 'deni rɔ akɔtɔ ti kole abo ame bo kɔ'ɔ kulöwö ne.

⁷ Römöyi roma Kurisitö na kope ze 'deni rɔ dɔ ñgölö tola ze gɔ lende kënyë ze ga. Lende këyi nime bo ko'dɔ zize ne ñgi rɔ dɔ kiteli.

⁸ Ti akikali dɔ kiteli abo

⁹ bo i'di ze 'deni tikali wa ame ga pa rɔ ma kusu, bo kiteri zi Kurisitö to'dɔ mo ne.

¹⁰ Akiteri abo nime kada mo ɔdɔ kömö 'deni na Kurisitö ti kuyi wa pili 'ba mítɔrɔ ni ma ti dɔyayi ŋgi yaga rɔ akɔtɔ ti bo gɔ bo na këdï rɔ bɔ dɔmo.

¹¹ Wa pili ëdï ko'dɔ rönni gɔ akiteri abo 'ba Bɔko'ba. Bo na kiteri abo 'deni mɔlo zize gɔ dëdï rɔ bilaka abo ga rɔ akɔtɔ ti Kurisitö. Kina me le'jete bo koza ze 'deni rɔ 'ba bo ga,

¹² gɔ ze ma rɔ dɔndende 'ba ti'di dɔ gɔ tako 'ba Kurisitö mo tönë ga dilélu rɔ löbu abo ti.

¹³ Kina kpe 'deni gbii tara rɔ akɔtɔ ti Kurisitö römöyi uwöke laja laka 'ba Bɔko'ba ame bo kömö ye di mi tölä ne 'deni. I'dike dɔye gɔmo na me Bɔko'ba ki'di Nyi Kotɔ Laka 'deni ziye kɔzɔ ma bo kiya mɔlo gɔ kileme ye rɔ 'ba bo ga.

¹⁴ Nyi Kotɔ Laka na ki'di ze ame 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba ne tikali mo ti do'jake wa pili ame kose zize ne ŋgi kina gbii ti kope ze rɔ dɔ ŋgölö. Kina diléluke rɔ löbu abo ti.

Mötü 'Ba Polo

¹⁵ Kina me mɔlo tönë muwö ki'dike dɔye 'deni gɔ lende 'ba ŋere ze Yesu këddi kɔ'ɔke bilaka 'ba Bɔko'ba 'deni gbii pili ne

¹⁶ ma bine molɔ'bɔ dë di bi tileki yëë'dï zi Bɔko'ba gɔ lende 'be.

¹⁷ Mi mötu ma pili mititi bo Bɔko'ba 'ba Yesu Kurisitö ŋere ze, 'bu bɔ tigo dɔ kiteli ki'di Nyi Kotɔ Laka abo 'ba akikali ziye 'dɔ kiyandi ye kikalike bo Bɔko'ba laka.

¹⁸ Akikali 'be këdï ti kulöwö gɔ kikalike wa ame ga bo komeri to'dɔ mo ziye kpe ma bo kïdëkï ye

'deni ne. Kina go kikalike yëyi laka abo ma 'dɔ bo ki'di zi bilaka abo ga pili

¹⁹ gbü ti tigo dɔ kiteli abo ame bo kokɔnyi ze ma di'dike dɔze go lende abo 'deni timo ne.

²⁰ Ti tigo dɔ kiteli abo nime na bo ki'di Kurisitö kényi kɔdɔ di mii tölë kari koloma dɔ dɔrɔ bo mitɔrɔ.

²¹ Kurisitö na 'deni yayi rɔ ɳere mbiri dɔ löbu ni ti bɔ tigo bɔ közi kakpa ni 'ba mii dɔyayi ma le'jete nime gbü ti dɔyayi ma këdi kako nime 'dë.

²² Römoyi Bɔko'ba i'di wa pili 'deni këdi bëri bici közi kakpa abo 'ba Kurisitö. Kina ko'dɔ bo 'deni rɔ ɳere 'ba dɔ wa pili rɔ bɔ dɔ bɔ meri abo ga.

²³ Kanisa na rɔ yida rɔ bo Kurisitö kina bo ɔcɔ dë di yïmo gbü kɔzɔ ame bo kɔzɔ dë di mii a ma kɔtɔ mɔtɔ ame ko'ba mii dɔlinɔ bine ne.

2

Didi Ti Kurisitö

¹ Ma molo tönë bine kpe ɳgi rɔ töku go kö'du 'ba kinza tuwö dɔ Bɔko'ba kolomake za rɔ to'dɔ lende kénye.

² Kori 'ba a 'ba dɔlinɔ nime na za kösöke gɔmo tuwö dɔ Satani, ɳere 'ba nökü, ame bo na rɔ bɔ dɔ ya ma kinza kuwö dɔ Bɔko'ba dë naga.

³ Dëmba ze nime pili gbü kɔzɔ lijë tara, dolomake eze ɳgi pa gɔ aka'dɔkɔ 'ba dɔlinɔ nime to'dɔ aka'dɔkɔ 'ba yida rɔze ga ti ma domerike naga. Ze gbü kɔzɔ lijë tara, ya 'ba Bɔko'ba udödu ze 'deni kpaki.

⁴ Ne mii këyi abo 'ba Bɔko'ba rɔ dɔ kiteli. Bo o'ɔ ze 'deni kulöwö.

⁵ Kina me ze pele rɔ töku gɔ lende kinza tuwö dɔ bo, bo ebe kidiði ze 'deni 'böwu yaga rɔ ma la'ja ti Kurisitö. Mi keyi abo 'ba Boko'ba na me komɔ ze 'deni.

⁶ Bo oja ze 'deni di mi tölë kombi ze 'deni mitɔrɔ toloma yayi rɔ akɔtɔ ti Yesu Kurisitö.

⁷ Bo o'dɔ 'deni te 'dɔ kileme a ma bo ko'dɔ goze ti Yesu Kurisitö 'dɔ löbu 'ba mi keyi abo kinda ti yaga zi bilaka pili mi kada ma kedi kako naga nime 'dë.

⁸ Römoyi ti mi keyi abo na me komɔ ye 'deni gɔ ti'di dɔye gɔ lende abo. Ako'dɔ abo 'ba Boko'ba na,

⁹ tigo 'bi 'ba bɔtɔ na dë. Kina kinza ni moto këbi røyi dë timo.

¹⁰ Boko'ba na ko'ba ze 'deni rɔ ma la'ja. Bo i'di ze 'deni rɔ akɔtɔ ti Yesu Kurisitö gɔ do'dɔke lende laka ame bo kileño 'deni mɔlo ndö zize to'dɔ mo ne.

Akɔtɔ Ti Kurisitö

¹¹ Kpe ame ga mɔlo köyö ye rɔ bo löwö, lijë Yudayı bɔ kilele ni kedi kidéki ye rɔ ya ma kinza kilele dë naga. Tine akilele nima dölëti na ka toke kpa 'bana 'ba rɔ yaga.

¹² Omerike ma tönë keddike gba njö rɔ ma kowɔ di rɔ Kurisitö ne te. Inzake e'be rɔ kupö Yisarele. Kina lömu 'bënni ma Boko'ba ko'dɔ tinni 'dɔ tɔmɔ lijë di mi tölë ne inza ziye, e'bënni nge kɔtɔ zinni yayi. Tönë bine olomake e'be mi dɔlinɔ nime kinza Boko'ba gbì kinza komɔ ki'di gɔ yeyi mo.

13 Tine ame kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurisitö ne, kpe ma tönë pa ɔnbö rɔ ma kɔwɔ yaga ne roma Kurisitö o'de ye 'deni ɔngü ɔngɔsi 'de rɔ Bɔko'ba.

14 Bo na rɔ bɔ lata ze. Bo na me kodɔ'bɔ ze Yudayi 'deni le'jete rɔ akɔtɔ tiye kpe bɔ löwö. Reki löbu 'ba ndo'ji tönë mii löngö ze tiye ne inza kpe, bo urö 'deni bëri ti yida rɔ bo nime bo ki'di kupö ne.

15 Kö'du ki'di ma mɔlo 'ba Yudayi mo tönë ga bo i'di 'deni yaga kinza kpe rɔ ɔtɔ römøyi 'dɔ kodɔ'bɔ ye tize rɔ a la'ja. Kina me bo ko'dɔ lata 'deni gɔmo mii löngö ze.

16 Bo i'di 'deni kutötii bo dɔ ɔngéri bo kölë 'dɔ kiyeyi kpa ndo'ji nime mii löngö ze ne yaga gɔ kodɔ'bɔ ze kpaki rɔ akɔtɔ zi Bɔko'ba.

17 Kina me bo Kurisitö mo tönë kako 'deni kuwöwö laja laka 'ba lata nime ziye kpe bɔ löwö ame gba ɔnbö rɔ ma kɔwɔ di rɔ Bɔko'ba ne kina gbii zize Yudayi mo ga ma ɔngɔsi rɔ bo mo tönë ga.

18 Ti bo Kurisitö na me ki'di ze pili 'deni dëdi ti Nyi Kotɔ Laka to'de ze zi Bɔko'ba 'bu.

19 Kina me 'deni inzake kpe rɔ bɔ löwö, kpe 'deni rɔ bɔ dɔ yayi gbii kɔzɔ 'beze ze bilaka 'ba Bɔko'ba.

20 Kpe 'deni rɔ döku ma ko'ba rö 'ba Bɔko'ba timo, ame gbɔndo mo na rɔ bɔ laja ni ti bɔ kumë lende 'ba Bɔko'ba ne, tine Yesu Kurisitö na rɔ döku ma dɔ kiteli 'ba gɔ dɔgali mo.

21 Bo na kogbɔ döku ama ga 'deni pili tɔrɔ gbii rɔ ma koro zi Bɔko'ba.

22 Kina me kpe ame 'deni rɔ akɔtɔ ti bo ne o'ba ye 'deni gbii rɔ bi loma 'ba Nyi Kotɔ Laka

'ba Bɔko'ba.

3

Pɔlo Ti Bɔ Löwö

¹ Kina me ma Pɔlo, ma koboso go lende 'ba Yēsu Kurisitö ma moto ziye kpe bɔ löwö, mumötü Bɔko'ba gɔye.

² Mikali 'deni laka uwöke yeyi ma Bɔko'ba ko'dɔ zö ki'di ma to'de mo ziye nima 'deni.

³ Bo Bɔko'ba na kileme akiteri abo ame rɔ ma kusu ne 'deni yaga zö. Mugu lende mo 'deni tönë mɔlo bine mbowa ziye.

⁴ ɔdɔ kidékike ti ko'jake wa ma mikali di mi akiteri 'ba Bɔko'ba ame rɔ ma kusu zi Kurisitö to'dɔ mo ne ñgi.

⁵ Mɔlo mi kada 'ba 'bu ze löbu tönë ga bine bɔtɔ ikali a ma te dë. Tine Bɔko'ba ileme 'deni le'jete yaga ti Nyi Kɔtɔ Laka abo zi bɔ laja ni ti bɔ kumë lende abo ga ame bo kigeli 'deni ne.

⁶ A nime na me mi laja kɔtɔ laka abo kpe bɔ löwö ni 'deni rɔ akɔtɔ tize Yudayı mi Kurisitö Yēsu rɔ 'ba Bɔko'ba to'ja kpa közï ma bo kose mo tönë gbii kɔtɔ tize.

⁷ Mi këyi abo 'ba Bɔko'ba na me ki'di ma rɔ bɔ ndɔbɔ 'ba laja laka abo nime ti tigo abo.

⁸ Ma ame pele kulowö wötii bëri di mi löngö bilaka abo ga ne bo o'dɔ mi këyi zö koja ma tuwówö laja abo ziye kpe bɔ löwö. Kina gbii 'dɔ tileme yeyi löbu dɔ kiteli abo nime ziye.

⁹ Bo oja ma gbii 'dɔ ti'di bilaka pili kikali akiteri kusu abo tönë na tondo. Römöyi bo Bɔko'ba bɔ ko'ba wa pili 'ba dɔlinɔ nime usu dɔ a nime 'deni mɔlo tönë bine mi kada 'ba 'bu ze löbu ga

10 'dɔ kanisa na kileme 'jaa kɔzɔ a nime te tɔne zi malayika ame ga lijɛ na rɔ löbu mítɔrɔ ne, bo Bɔko'ba na rɔ 'bu 'ba akikali pili.

11 Bɔko'ba o'dɔ a nime 'deni gɔ akiteri abo ame mɔlo di bi tisaki mo zi Yësu Kurisitö ñere ze ne.

12 Kina me ze ma ze tiye mii ti'di dɔ gɔ lende 'ba Yësu Kurisitö gbii rɔ akɔtɔ ti bo ti ki'di ze rɔ dɔ ñgölö tako kɔmɔ bo Bɔko'ba ti mii këddi.

13 Gɔ lende mo na me miya ziye, kinza kolo-make dë rɔ meri gɔ gomɔ nime mëdii yïmo bine gɔ lende 'be ne. Tine na 'dɔ koyoke rɔye gɔmo.

Akɔ'ɔ 'Ba Kurisitö

14 Gɔ kö'du mo na molɔdɔ bëri kɔmɔ Bɔko'ba 'bu moma'jo rɔma zi bo.

15 Bo na rɔ 'bu ma kɔtɔ laka zi bilaka pili 'ba mii dɔlinɔ nime kpaki ti malayika 'ba dɔyayi 'ba mítɔrɔ.

16 Moma'jo rɔma zi bo Bɔko'ba bo ko'dɔ yëyi tɔ kpe dɔye ti Nyï Kɔtɔ Laka ti tigɔ mo ki'di mii këddi ziye

17 Kurisitö kö'bö ti ñburu miye kpe ma ki'dike dɔye 'deni gɔ lende abo naga nime, akɔ'ɔ abo kidiyyë rönü ti kitigɔ miye

18 'dɔ kpe gbii pili ti bilaka abo ga 'ba Bɔko'ba kikalike gɔ löbu ti talo 'ba akɔ'ɔ 'ba Kurisitö nime gbii ti tigɔ dɔ kiteli mo.

19 Kina ɔdɔ kiya te këddike 'deni ti akɔ'ɔ nime bɔtɔ kikalike dë 'doyi ne, loma 'be ti këdi nati kɔzɔ 'ba Bɔko'ba.

20-21 Akilëlu ti rɔ löbu këdi zi bo Bɔko'ba nduwë rɔ ñburunñburu gɔ Yësu Kurisitö gbii ti kanisa abo. Römøyi Bɔko'ba bo i'di tigɔ abo

'deni ɳgï kulöwö zize to'dö ndöbö müze kebe ma dititike ti ma dikalike naga.

4

Lende Laka

¹ Ma bō koboso ma 'deni gō lende 'ba Kurisitö ɳere ze mo tönë, mëdï milende ziye, i'dike loma 'be këdï rō ma laka gō ako'dökö abo 'ba Boko'ba ame kïdëkï ye ne.

² Ni mötö otö ë'bï döyï le bëri kiliya röyï kɔ'c lëpï yï ga ti kɔmɔ kele mo pele ɔdö ko'dö yi dë laka.

³ Ogbö röyï toloma kinza ndo'ji mï löngö yï ti lëpï yï mötö kinza mï kata römöyi kpe 'deni rō akötö mï Nyi Kötö Laka.

⁴ Nyi Kötö Laka ɳge kötö kina ze 'deni rō yida rō kötö gbï kozö ame meri ze 'deni ɳge kötö gō wa ma Boko'ba kïdëkï ze teyi ne.

⁵ Nere ze mo ɳge kötö, a ma di'dike döze gɔmo ɳge kötö kina bapatisi ze gbï ɳge kötö.

⁶ Boko'ba ɳge kötö rō 'bu 'ba bilaka pili. Bo na rō nere 'ba dɔ wa pili bo na gbï müze ko'dö ndöbö pili tize.

⁷ Tigo i'di röni 'deni rō 'beri'beri zize. Römöyi bo Kurisitö na rō bō ki'di kpa közï ma laka.

⁸ Ëdï 'deni kozö ma tönë kiya röni mï akugu te, "Bo ari ɳbö törö ti 'boki ɳbanji kina bo ki'di kpa közï ɳgï zi bilaka."

⁹ Tine 'jɔ 'ba lende 'ba tari ɳbö törö nima ombo kina rō tako abo ame titi mï dölinjö bëri bine ne.

¹⁰ Kina bo Kurisitö kötö mo tönë kako bëri bine ne bo na me gbï kari 'deni ɳbö gönyï pöli törö 'dö bo kote gō bi pili ti yida rō bo.

11 Bo na me ki'di tigo zi ya mətə ga tədii rə bə laja, mətə ga rə bə kumē lende, mətə ga rə bə tuwówö laja laka, mətə ga rə pasita tine mətə ga rə bə kəmə kiyandi.

12-13 Bo o'də te 'də kiyija ze bilaka 'ba Bəko'ba ndö rə akətə ti Yēsu Kurisitö mii ndəbə abo. Kina ti'di dəze gə lende kiya 'ba kole 'ba Bəko'ba gbii ti tikali bo kodə'bə ze ti rə akətə tiye dandike mii tigo ma laka 'ba Kurisitö.

14 Kina ədə kədii 'deni tara tine dinzake kpe rə kole titi 'də dəngala 'ba akiyandi 'ba bə 'bölu ni kuyi kpeze ŋgi welo mökö di gə kəri kozə sorope ma di zi pīwu naga tara.

15 Tine dönyöke gə lende kodərə ti akə'c kina ti dədikə ŋgi rə akətə ti Kurisitö ame bo na rə bə dəze ne.

16 Ze pili rə kapa 'ba yida rə bo ga ame bo na konzo ze 'deni pili rə kətəkətə kogbə ze mii ləri 'ba yida rə bo. Kina yida rə bo ti kiyöbu ŋgi kogbə röni laka ədə kiya te ze kapa mo naga nime dinda'bake akə'c laka rə gə rəze.

Loma Ma La'ja Rə 'Ba Bəko'ba

17 Kina me mi'di ame ziye mii möyii njere ze Yēsu Kurisitö, kinza kolomake də kpe to'də lende kozə 'ba ya ma kinza rə 'ba Bəko'ba naga tara. Lijə 'bənni nima meri 'bənni pili də ətə mo inza kina gbii kinza akikali.

18 Lijə ŋgi kinza didi 'ba Bəko'ba mənni römöyi lijə ŋgi rə bilaka minyi ga kinza mbili. Lijə bə kilagi akikali 'ba Bəko'ba naga nima.

19 Lijə ədo mənni ŋgi pö kinza rə kaya gə to'də dəkomali lende kenyē.

20 Lende 'ba Kurisitö mo ame kiyandi ye timo ne édi tara?

21 Mikali rō ma laka loma abo 'ba Yësu iya gomo 'deni ziye. Lende ma kodörö 'ba Boko'ba ame mo bo kileme zize ne iyandi ye 'deni timo.

22 Kina ti, olake gō loma 'be ma mōlo tönë ga yaga. Römöyï bo bō ma mōlo nime ti ndörö abo ga édi koto ye mi töle.

23 Meri 'ba döye ti döki'di ye i'dike ti këdi yaga rō ma la'ja.

24 Ədəke mi loma ma la'ja ame rō 'ba Boko'ba rō ma koro koto laka rō ma kodörö ne.

25 Kina me ti, a mōtō rō bëti kinza kpe. Ni mōtō lende ma kodörö na kiya zi lépi yi. Römöyï ze pili 'deni rō kapa 'ba yida rō Kurisitö.

26 Ədə ni mōtō kënyï rō 'diri tine kinza kola 'diri 'bi nima dë koto yi mi lende kënyë. Kina kinza koloma dë gbi ti 'diri müyi ɳbö kada kösö dömo.

27 Römöyï kinza ki'di bïcï lende dë yaga röyi zi Satani.

28 Ni ame këddi rō bō 'bögö ola gō 'bögö yaga kileki to'də ndəbō 'bi ti köziyi 'də kokonyi bō lisa gbi timo.

29 Kinza kö'bö dë tumu kpëyi zi bilaka. Tine wa ame ga rō ma këyi rō 'ba tileño mi löngö bilaka ne na kiya go ki'di lende kiya 'bi kokonyi ya ame ga këdi kuwö ne.

30 Kina kinza ki'di Nyï Kötö Laka 'ba Boko'ba dë këdi rō meri. Römöyï Nyï Kötö Laka i'di 'deni ziye rō künë 'ba 'də tope ye yaga mi kada mo yayi rō də ɳgölö rō 'ba Boko'ba.

31 Kinza ki'dike a mɔtɔ rɔ mii kombi ala tiyeli ala 'dirri ni ti ti'ja dë kpe këdi mii löngö ye. A mɔtɔ rɔ ndo'ji kinza kpe.

32 Tine olomake ti mii këyi to'dɔ lende laka zi lëpi ye ga. Kina 'dɔ kolake lëpi ye ga gbi gɔ lende kënyë kɔzɔ ame Bɔko'ba ki'di Kurisitö 'deni dɔlinɔ bine tola ye gɔ lende kënyë ne.

5

Loma Mii Bi Kopɔ

1 Kpe ame 'deni rɔ kole 'ba Bɔko'ba bo kɔ'ɔ ye 'deni kulowö ne, inda'bake loma abo nima.

2 O'dɔke wa pili ti akɔ'ɔ kɔzɔ 'ba Kurisitö ame kɔ'ɔ ze ki'di didi bo goze kɔzɔ akumu ame koñma zi Bɔko'ba 'dɔ tato kele mo kiyeyi dökü'di bo ne.

3 Kpe 'deni rɔ 'ba Bɔko'ba, tine kinza ki'dike ama kɔzɔ yeri ni ti a pili ma rɔ ti'da naga 'doyi ti mii kombi ni kideki möyi mo dë kpe mii löngö ye.

4 Kinza kiyake lende dɔ rumö ti a ame ga rɔ ti'da ne dë kpe römöyi lende mo o'de ye kpe ame ga rɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ne dë kpe. Tine yee'di na 'dɔ kö'böke ti'di mo zi Bɔko'ba.

5 Rɔ ma laka miya ziye tikali mo, bɔ yeri ni ti lijé bɔ to'dɔ wa 'doyi ma rɔ ti'da naga nima ti mii kombi ni inza ti gɔ bi kɔtɔ te mii ñere löbu 'ba Kurisitö ni ame ti Bɔko'ba ne. Römöyi mii kombi nima toro akoro na.

6 Kinza ki'dike bɔtɔ ku'bölü ye dë ti wa naga nime. Römöyi gɔ lende mo ya 'ba Bɔko'ba edü kako dɔ kole kinza koro lende abo.

7 Kina kinza nii mɔtɔ kodɔ'bɔ röyi dë tinni.

⁸ Römöyï məlo nime kpe 'deni mï bi kölu. Tine le'jete kpe 'deni rɔ 'ba Kurisitö rɔ bi kɔpɔ zi bilaka. Kina olomake ti kɔzɔ kole 'ba bi kɔpɔ tara.

⁹ Römöyï bi kɔpɔ na këdï koja 'bënï rɔ lende laka ni ti lende ma kodɔrɔ 'ba Boko'ba

¹⁰ Wa ame Boko'ba ko'dɔkɔ ziyï mɔtɔ 'dɔ ko'dɔ ne ongɔ te.

¹¹ Kinza kodo'bɔ røyï dë kpe ti ako'dɔkɔ 'ba bi kölu, lende kinza dɔmo kɔdɔ dë 'bënnï naga nima. Tine oja lijé yaga mï bi kɔpɔ.

¹² Wa ma laki këdï ko'dɔ rɔ kusu mo naga nima tiya mo yaga aga za kpa bilaka.

¹³ Tine a ame yaga mï bi kɔpɔ na kina laka mo kinda.

¹⁴ Wa ame kileme yaga ne bo na 'deni rɔ bi kɔpɔ. Kina me 'dɔ ki'di kiya te, "Nï bɔ tö'dö nime, indinji yaga. ɔdɔ yaga di mï tölë. Kina Kurisitö ti koyi bi döyi."

¹⁵ Kina ti, i'dike kɔmɔye kandi laka gɔ loma 'be. Kinza kolɔ'bɔke dë ɔgɔ rɔ ndako tine olomake kɔzɔ bɔ lende kikali.

¹⁶ Wa ame koja göni 'deni ziyï mɔtɔ inda'ba ndimɔ laka römöyï dɔyayi le'jete ele dë kpe.

¹⁷ Kinza kolomake dë rɔ rumö, ongɔke a ma Boko'ba ko'dɔkɔ ziye to'dɔ mo.

¹⁸ Kinza kö'böké dë ɔgɔ tupö rɔye ti layi ame bo 'ba bo ɔgɔ rɔ tirasi ye yaga ne. Tine Nyï Kɔtɔ Laka na 'dɔ ki'dike koso lɔ mïye.

¹⁹ ɔdɔ kiya te kotoñike dɔye 'deni nima ɔgala ti akilëlu ame rɔ 'ba Nyï Kɔtɔ Laka ne na kobake, kılëluke njere Boko'ba ti mï kɔtɔ,

²⁰ ö'böké tileki yëë'dï 'ba wa pili zi Boko'ba 'bu ti möyï Yesu Kurisitö njere ze.

'Ja Ni Ti Më'dë

²¹ I'dike röye ti tuwö dō lëpi ye ga toro Kurisitö.

²² Kpe 'ja, uwöke dō më'dë ye ga kozö Kurisitö tara.

²³ Römöyi më'dë bo na ti közi kakpa dō 'ja abo gbi kozö 'ba Kurisitö ame këdi ti közi kakpa dō kanisa ne. Kurisitö na rö döze, ze 'deni rö yida rö bo römöyi bo na kómä ze 'deni di mi töle.

²⁴ Kina ti kpe 'ja ni uwöke dō më'dë ye ga laka mi wa pili kozö ame kanisa kuwö dō Kurisitö laka ne tara.

²⁵ Kina ti kpe më'dë, c'oke 'ja 'be ga ti kozö 'ba Kurisitö ame ko'c' kanisa ne. Bo ilanja didi bo 'deni gō lende ze kanisa abo ga

²⁶ 'dō ti'di ze rö 'ba bo. Bo i'di lende abo 'deni zize kurögö ze kópö ti mini 'ba bapatisi

²⁷ 'dō ko'de ze kanisa abo zi bo rö ma kele kozö 'ja la'ja römo mboloro kinza tirigibili móto dō 'bana 'ba römo, tine ñgi lipo kóta laka kinza lende kényë öto.

²⁸ Kpe më'dë, ní móto c'c' 'ja 'bii kozö yida röyï. Ní ame ko'c' 'ja 'bii 'deni, gbagba yi na ma 'deni gbi kó'c'.

²⁹ Bóta móto ame ñgi ko'ji yida röni ne na rö yé? Ní móto yida röyï ö'bö tulu mo kongö gómo laka gbi kozö 'ba Kurisitö ame këdi kongö gō kanisa abo ne.

³⁰ Römöyi ze na 'deni rö kapa 'ba yida rö bo ga.

³¹ Kozö ame kugu mi buku 'ba Boko'ba ne, iya te, "Gó kö'du mo na bótöni ti kololö di yoki 'bu bo ni ti ma bo kari kodo'bö rö bo ti 'ja abo kina lijë kpaki riyyö 'deni rö akötö."

32 Lende löbu nime 'jɔ mo ma mongɔ bine mɔtɔ ma rɔ ma kusu mo tönë kileme 'deni yaga ne édi kiya röni zi Kurisitö ti kanisa abo.

33 Tine mɔtɔ mo édi kiya röni ziye ti 'ja 'be ga 'dɔ kpe më'dë ni pili, nï mɔtɔ kɔ'ɔ 'ja 'bi kɔzɔ yida röyi kina kpe 'ja pili gbii tara, nï mɔtɔ koro më'dë yi.

6

Kole Ni Ti 'Bu Nni Ga

1 Kpe kole titi, ame kpe 'deni rɔ akɔtɔ ti Kurisitö ne, ndɔbɔ ma laka rɔ dɔ kiteli ziye na me. Nï mɔtɔ uwö dɔ 'bu yi ni ti möyi.

2 Boko'ba ose 'deni mɔlo tönë bine iya te, "Oro 'bu yi ni ti möyi." Di mï kö'du ki'di abo ga pili ame na dɔgba bo kulömu gɔmo teyi kiya te,

3 "'Dɔ a ma laka na kuré döyi ti yëyi mo koloma göyi kowɔ mï dɔyayi bine."

4 Kina ti, kpe bɔ kole ni kinza ko'dɔke lijë dë rɔ ma kënyé ki'di mìnñi kata rɔye. Tine uluke lijë laka mï akiyandi 'ba Kurisitö ñere ze ki'dike kɔmɔ kandi mo zinni.

Atɔli Ni Ti Bɔ Dönni Ga

5 Kpe atɔli ni, oroke bɔ dɔye ga ti tikere ti rɔ kilé'di kuwöke dönni ti mï kɔtɔ kɔzɔ ma kuwöke dɔ Kurisitö.

6 Kina kinza kebeke dë ñge to'dɔ mo ɔdɔ lijë këdï tiye tongɔ goye 'dɔ tu'bölü kömönni. Ama ele dë. Ma laka mo ziye tuwö dönni ñburu römöyi ako'dɔkɔ 'ba Boko'ba na kina kpe 'deni gbii rɔ atɔli 'ba Kurisitö ga.

⁷ Kina ti, o'də ndəbə 'ba atəli 'bī nima rə də rə konjmi kəzə ēddi ko'də zi Kurisitö, tine inza zi bilaka lesi.

⁸ Ikali 'deni bo na rə bə ti'di kpa közii zi bilaka pili rə buru, atəli kpaki ti ma kinza rə atəli gə ndəbə laka 'bī 'ba mətə.

⁹ Kpe bə də atəli ni, o'dəke lijë gbii laka tara kinza kpa kose. Ikalike 'deni ŋere ēdii ŋe kətə mütərə ame bo na mbiri də atoli ni gbii də bə dəmo ga ne. Bo o'də 'ba bo geli dē mii löŋgö mo.

Jama 'Ba Ya 'Ba Bəko'ba

¹⁰ Lende ma rə ŋburuŋburu mo ziye na me nati, kpe ame ga 'deni rə akotə ti Kurisitö ne i'dike tigə də kiteli abo kogbə ye kitigo.

¹¹ Inda'bake jama 'ba ya 'ba Bəko'ba ame ki'di 'deni ziye ne teyi kitigo titata rəye timo di zi dəŋgala kənyē 'ba Satani.

¹² Ya ma 'beze nime dinza do'dəke ti bilaka lesi tine ti malayika kənyē 'ba Satani ga ame lijë na 'deni ti közii kakpa də bilaka 'ba bi kəlu nime pili ne.

¹³ Kina ti, inda'bake jama 'ba ya 'ba Bəko'ba ti ndö tiye le'jete römöyi 'də ɔdə kada kənyē mo nima kömö 'deni dayi 'də kogbəke rəye timo kinza kirinjake ra di zinni bə ya 'be mo naga nima tine di pötö mo pele kərəke ŋburu kitigo.

¹⁴ Udöduke lende kodərə 'ba Bəko'ba 'bəmbö ye rə gasi. Oləke lende laka 'ba Bəko'ba rəye 'də kitata kpa dəŋgo'do ye di zi kəmo 'ba bə ya.

¹⁵ Usuke laja laka 'ba lende kəyī 'ba Bəko'ba rə wari ndiye togbə rəye timo.

16 Ombike ti'di dɔ gɔ lende 'ba Kurisitö nduwë tiye rɔ makëti tükëti kpa pa'do 'ba kɔmo 'ba Satani timo yaga di rɔye.

17 Akɔmɔ abo 'ba Bɔko'ba nime bo ko'dɔ zize di mii tölë ne na 'dɔ kinda'bake teyi titata dɔye timo. Lende 'ba Bɔko'ba ame Nyi Kɔtɔ Laka kuwöwö 'deni ne na 'dɔ kogbake rɔ mbele ziye.

18 Tine mii ya nime ö'böke ti mötu. Ititike bo Bɔko'ba gɔ bo kokɔnyi ye. Mii wa pili ogbɔke rɔye ti mötu kɔzɔ ma Nyi Kɔtɔ Laka ki'di ziye. Umötuke gbii nduwë gɔ bilaka 'ba Bɔko'ba ga.

19 Kina umötuke gbii gɔma 'dɔ bo ki'di lende kikali zö ɔdɔ kada 'ba lende ma kömö 'dɔ miya laja laka abo rɔ dɔ kitéwu zi ya ame ga mɔlo kikali dë ne.

20 Ma pele ti zingiri nime ndö mii maboso bine ma gba tuwöwö laja laka nime. Kina umötuke gɔmo 'dɔ Bɔko'ba ki'di ma tiya laja abo nime rɔ dɔ kitéwu kɔzɔ ma bo ko'dɔkɔ zö.

Akumötö

21 Tukikö, löndö ma dɔ'ɔ kulöwö bɔ kinda'ba ndɔbɔ 'ba Kurisitö laka nime ti kiya gɔ a ma ko'dɔ röni zö pili 'jaa ziye 'dɔ kikalike gbii mëdi tondo.

22 Mëdi moja bo 'dɔ tari ti lende ma 'beze bine pili tiyëti mo ziye yayi gɔ dökü'di ye këyï.

23 Ee, Bɔko'ba 'bu ti Yesu Kurisitö ñere ze ki'di ye kpe löndö ama ga yayi ne kö'böke ti'di dɔye gɔ lende abo ti akɔ'ɔ ti mii këyï.

24 Lende këyï 'ba Bɔko'ba këdi tinni lijë ame ga pili ti akɔ'ɔ ma ñburunñburu 'ba Yesu Kurisitö ñere ze ne.

Jur M ödö

**Jur Modo: Ndose K ö d ö Laka, Buku 'ba Tisaki ni T ö d ö
to Lömu La'ja 'Ba Y è s u Kurisítö Nere Ze New
Testament+**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jur M ödö

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025
4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07